

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

8
2023

Tosh o'rmoni
(Navoiy viloyati)

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti

08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Qo'ng'irotboy Avezimbetovich

Elektron nashr. 426 sahifa, 30-avgust, 2023-yil.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Rae Kvon Chung, Janubiy Korea, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi

Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari

Toshkulov Abduqodir Hamidovich, i.f.d., prof., O'zbekiston Respublikasi Prezidentining yoshlar, fan, ta'lim, sog'liqni saqlash, madaniyat va sport masalalari bo'yicha maslahatchisi o'rinbosari

Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari

Sharipov Qo'ng'irotboy Avazimbetovich, t.f.d., prof., TDIU rektori

Oblamuradov Narzulla Naimovich, i.f.n., dots., O'zR Tabiat resurslari vaziri o'rinbosari

Djumaniyazov Maqsud Allanazarovich, Qoraqalpog'iston Respublikasi Tabiat resurslari qo'mitasi raisi

Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati

Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari

Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i

Eshov Mansur Po'latovich, i.f.d., prof., TDIU Akademik faoliyat bo'yicha prorektori

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori

Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor

Yuldashev Maqsud Abdullayevich, p.f.d., prof., TDIU Moliya-iqtisod ishlari bo'yicha prorektori

Karimov Norboy G'aniyevich, i.f.d., prof., TDIU huzuridagi PKQTMO tarmoq markazi direktori

Hakimov Nazar Hakimovich, f.f.d. TDIU profesor

Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori

Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU Marketing kafedrası professori

Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori

Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori

Aliyev Bekdavlát Aliyevich, f.f.d., TDIU professori

Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., prof., Atrof-muhit va tabiatni muhofaza qilish texnologiyalari ilmiy-tadqiqot instituti

Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari

Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., Toshkent arxitektura-qurilish universiteti katta o'qituvchisi

Kamilova Iroda Xusniddinova, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti

Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti

Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti

Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU Ilmiy tadqiqotlar va

innovatsiyalar departamenti rahbari

Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU huzuridagi Pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq Markazi xorijiy hamkorlik bo'yicha mutaxassis

Ekspertlar kengashi:

Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti

Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Imomqulov To'liq Burxonovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti,
O'zR Tabiat resurslari vazirligi,
O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot"
jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

JSTga a'zolik Yangi O'zbekistonni jahon iqtisodiyotiga olamshumul integratsiyalashtiradi	6
Muxiddin Kalonov , i. f. d., professor	
O'zbekistonda ipakchilik sanoatining rivojlanish strategiyalari samarasi.....	11
Jumayev Olimjon Sadulloevich , tadqiqotchi	
"Yashil" iqtisodiyot va uni shakllantirish masalalari.....	18
Yokubjanov Doniyor Islom o'g'li , tayanch doktorant	
Suv ta'minot korxonalarining biznes jarayonlari bo'yicha asosiy samaradorlik ko'rsatkichlari (KPI)ni baholash.....	24
Saidakbarov Xusniddin Abdisalomovich , PhD	
O'zbekiston fond bozorida investorlarning pul mablag'larini jalb qilish mexanizmlaridan foydalanish.....	27
Karimov Akramjon Ikromjon o'g'li , PhD	
Ishchi kuchi bozorining amal qilish metodologiyasi	34
Mamaraximov Bekzod Erkinovich , i. f. n., dotsent	
Yashil turizmni rivojlantirish va takomillashtirish istiqbollari.....	39
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna , kafedra o'qituvchisi	
Suv resurslaridan foydalanishning samaradorligini baholashga yondashuvlar.....	44
Axmedov Sayfullo Normatovich , t. f. n., mustaqil tadqiqotchi	
Samarqand viloyatida xizmat ko'rsatish sohasining holati va innovatsion rivojlanish tendensiyalari tahlili.....	50
Berdiyev Anvar Abduraxmonovich , tayanch doktorant	
Mamlakatimizda markaziy bank monetar siyosatini amalga oshirishning amaliy holati	56
G'aybullayeva Zilola Raxmatullo qizi , mustaqil tadqiqotchi	
Tijorat banklari kapitalidagi mavjud davlat ulushlarini kamaytirish	61
Olimjanova Nigora Alisherovna , mustaqil izlanuvchi	
Infratuzilmaviy investitsiya loyihalarini moliyalashtirishda islom moliya bozorining roli.....	65
Saydirasulov Laziz Alimovich , doktorant	
Balansning tarkibiy tuzilishi va unga ta'sir etuvchi omillar	71
Tulayev Mirzakul Salamovich , kafedra dotsenti; Axmedov Akbarali Sultonmurodovich , i. f. n (PhD)	
Интеграция современных информационных систем в аудит бюджетных организаций	78
Урдабаев Жарылкап Ермакбаевич , независимый исследователь	
Формирование и использование ресурсного потенциала промышленных предприятий.....	83
Махмудов Носир Махмудович , д. э. н., профессор; Фозилова Фирангиза Комиловна , докторант	
Qishloq xo'jaligi ekinlarining yovvoyi ajdodlarini genofond sifatida asrash va ulardan samarali foydalanish zarurati.....	89
Sherali Xolliyev , kafedra o'qituvchisi	
Turizmni rivojlantirishda axborot texnologiyalarning o'rni	94
Yuldasheva Dilnoza Ulugbekovna , mustaqil tadqiqotchi	
Sanoat klasterlarini tashkil etish va boshqarishning o'ziga xos jihatlari.....	99
Xakimov Ziyodulla Axmadovich , dotsent; Axmadova Rayxona Jasurbek qizi , tadqiqotchi	
"Universitet-ishlab chiqarish" integratsiyasi sharoitida oliy o'quv yurtlarining innovatsion rivojlanishini boshqarishning nazariy qoidalari.....	103
Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxo'ja qizi , iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent	
Farmatsevtika sanoati raqobatbardoshligini oshirishda farmatsevtikaga ixtisoslashgan erkin iqtisodiy zonalardan foydalanishning xorij tajribasi.....	108
Abdiyeva Flora Botir qizi , tayanch doktorant	
Hududlar ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishga ilmiy yondashuvlar	114
Abdullayev Farxod Ozodovich , mustaqil tadqiqotchi	
Budjet-soliq va pul-kredit siyosatini muvofiqlashtirishda fiskal va monetar qoidalardan foydalanishning nazariy jihatlari	119
Hakimjon Hakimov , tadqiqotchi	
Analyzing the Impact of External Debt on The Financial Security of the Country	125
Sanakulova Barnogul Rizakulovna , Doctor of Economic Science, Professor;	
Jamolov Mirzabek Mirjalil ugli , Senior researcher	

Sanoat korxonalarining iqtisodiy o'sishi va barqaror rivojlanishining o'ziga xos xususiyatlari.....	129
Avloqulova Sadoqat Sobirjon qizi	
Digital Advertising Oasis: Qatar's E-Marketing Revolution	133
Mirziyo Sodikov Odiljon ogli	
Tikuv-trikotaj korxonalari faoliyatida marketing tadqiqotlaridan foydalanishning SWOT tahlili	138
Ro'zmamatov Abbas Tolibjon o'g'li, magistrant	
Xorijiy investitsiyalar oqimiga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash uchun ekonometrik regression model tuzish.....	144
Saydullayev Azamat Jo'raqul o'g'li, tayanch doktorant	
Eksport – mamlakat iqtisodiy o'sishiga ta'sir etuvchi asosiy omil sifatida	151
Sharifi Ahmad Sakhrob, mustaqil izlanuvchi	
Роль цифровизации туристической отрасли в повышении её экспортного потенциала страны	156
Суюнова Фотима Баходир кизи, базовый докторант	
Surxondaryo viloyati iqtisodiyotiga kiritilgan xorijiy investitsiyalar prognozi	161
Xatamov Nurbek Ochildiyevich, erkin tadqiqotchi	
Inson kapitalini oshirishda xodimlarni o'qitish va rivojlantirishning o'rni.....	169
G'aniyeva Dilnoza Baxriddin qizi, doktorant	
Совершенствование порядка исчисления и уплаты акцизного налога в Узбекистане	174
Жуманиязова Феруза, PhD, доцент	
Yevropa tiklanish va taraqqiyot bankidan investitsiya jalb qilish imkoniyatlari.....	179
Mamatov Bahromjon Shavkatovich, dotsenti, PhD	
Davlat-xususiy sherikligini rivojlantirishning xorijiy tajribalari	184
Mamayusupova Dilovarxon Begmatovna, mustaqil izlanuvchi, i. f. f. d. (RhD)	
Banklar moliyaviy barqarorligini ta'minlashda makroprudensial siyosatning o'rni.....	190
Nilufar Sharipova, PhD	
Dunyoda qorako'l teriga bo'lgan talabning pasayishi: sabab va oqibatlar	197
Nurillayev Jamoliddin Yarashevich, doktorant, i. f. n., dotsent	
Mehnat resurslarini faoliyatini tashkil etishning mezonlari va ko'rsatkichlari.....	201
O'roqov Mamurali Odil o'g'li, tayansh doktorant	
Biznes loyihalarini moliyalashtirishning xorij tajribasi	208
Razzaqov Jasur Hamraboyevich, dotsent, PhD	
Сравнительный анализ методов оценки финансирования инновационных разработок предприятие.....	212
Рузиева Дилноза Абдусаматовна, независимый исследователь	
IPOning muvaffaqiyatlilik darajasini aniqlash metodikasini takomillashtirish yo'llari	216
Saydullayev Shaxzod Sherzodovich, PhD	
Источники финансирования стартап-проектов и способы их привлечения	222
Хажиев Бахтиёр Душабоевич, dotsent, iqtisodiyot fanlari nomzodi	
Tashqi iqtisodiy munosabatlar sharoitida tashqi savdo va bojxona mexanizmlarini tartibga solish masalalari	227
Adizov Sardor Rashidovich, mustaqil izlanuvchi	
Shaxsning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash strategiyasini ishlab chiqish	231
Mamatov Sardor Axmatjonovich, mustaqil tadqiqotchi	
Malayziya iqtisodiyotida Islom kapital bozori ahamiyatining tahlili.....	238
Abrorov Sirojiddin Zuxriddin o'g'li, PhD	
Анализ современного состояния предприятий топливно-энергетического комплекса Узбекистана	243
Мирзахалилова Азизахон Алишеровна, докторант	
Moliyaviy savodxonlik orqali fond bozori savdolarida institutsional investorlar faolligini oshirish	249
Sultanov Maxmud Axmedovich, dotsent, PhD	
Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini tashqi bozorlarga yetkazib berishda tijorat standartlarining o'rni	254
Xojiyev Elshod Yoqub o'g'li, PhD; Fayzullayev Shuhrat Sherali o'g'li, tayanch doktorant	
Особенности использования системно-процессного менеджмента в развитии зеленой экономики	259
Отакулов Махамаджон Каримович, PhD, и.о. доцент	
Milliy turizm tarmog'ida raqobat ustunliklarini aniqlashning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati	264
Xalilov Sirojiddin Sherali o'g'li, PhD	
Sut mahsulotlari ishlab chiqarish korxonalarida "yashil marketing" strategiyalari.....	268
Eshmatov Sanjar Ashirqulovich, mustaqil tadqiqotchi, i.f.f.d.(PhD)	

O'zbekiston Respublikasida kredit mexanizmini takomillashtirish imkoniyatlari	272
Gadoyev So'hrob Jumakulovich , PhD, dotsent	
Влияние инвестиционной политики на инновационную деятельность в Республике Корея	277
Алимова София Розумбаевна , независимый исследователь	
Hududlarda oliy ta'lim va mehnat bozori integratsiyasi yo'nalishlarini takomillashtirish	282
Haqqulov Fazliddin Faxriddinovich , tayanch doktorant	
Bozor iqtisodiyoti sharoitida iqtisodiy potentsialni rivojlantirish	290
N. N. Ismatullayeva , tayanch doktorant	
Mahalliy byudjet daromadlari shakllanishi va muammolarining amaliy holati va tahlili	293
Ollokulova Feruza Mansurovna , PhD	
Temir yo'l transportidan samarali foydalanishning ekonometrik tahlili	298
Shakarova Dilfuza Ruzimuratovna , tayanch doktorant	
Формирование кредитного портфеля современного коммерческого банка	304
Жураева Нодира Фузулий кизи , ассистент кафедры	
Logistika kompaniyalarida yuklarni sug'urtalashni takomillashtirish yo'llari	310
G. Abduvosidova , kafedra o'qituvchisi	
Tumanlar va tadbirkorlikning rivojlanish darajalarini baholash uslublari	315
Nazarov Shohbek Isroilovich , magistrant	
Shaxsning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlash strategiyasini ishlab chiqish	320
Mamatov Axmetjon Atajanovich , professor; Allaberganov Zakir Gayibovich , dotsent	
Moliya tizimini barqarorlashtirishda mahalliy budjetlarning imkoniyatlarini oshirish masalalari	327
Ollokulova Feruza Mansurovna , PhD; Eshonqulov Asliddin Mamatmurod o'g'li , magistrant	
Byudjetdan tashqari mablag'lari samaradorligini oshirishda davlat xaridlarining roli	330
Norov Akbar Ruzimamatovich	
Fond bozorini rivojlantirishning mamlakat iqtisodiy o'sish jarayonlari bilan bog'liqligi	335
Xoliqov Ulug'bek Rustamovich , t.f.n.	
Sun'iy intellektning tijorat banklari samaradorligiga ta'siri: xorijiy tajriba	341
N.N.Ro'ziyev	
O'zbekistonda turizmni rivojlantirishda investitsion loyihalarni jalb qilishning iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish	350
Astanov Sherzod Rustamovich , mustaqil tadqiqotchi	
Assessing the Impacts of Modern Models for Increasing Textile Product Exports through Green Strategies	356
Nosirova Charos	
MDH mamlakatlarida islom moliyasini rivojlanish istiqbollari	364
Irgasheva Gulbahor Sodiqovna , tayanch doktorant	
Qayta ishlash sanoati korxonlarini iqtisodiy samaradorligini oshirishning zamonaviy yo'llari	369
Abduxamidova Gulxayo , tadqiqotchi	
Mintaqa iqtisodiyotiga kiritilayotgan xorijiy investitsiyalar statistik tahlili	374
Xatamov Nurbek Ochildivich , erkin tadqiqotchi	
Международный опыт развития регионов путем привлечения инвестиций через рынок капитала	380
Дадаханова Саида Махаммаджон кизи , докторант	
Искусственный интеллект как инструмент управления человеческими ресурсами	386
Хайдарова Малика Шакирджановна , преподаватель кафедры	
Surxondaryo viloyatida kichik tadbirkorlik rivojlanishining iqtisodiy-statistik tahlili	396
S.T.Toshaliyeva , PhD	
Jahon Savdo Tashkiloti faoliyati va unga a'zo bo'lish xususida	403
Ruzibayev Jahongir Nodirovich , tadqiqotchi	
Xufiyona iqtisodiyot ulushining oshishi O'zbekiston Respublikasi iqtisodiy xavfsizligiga bevosita tahdid sifatida	407
Nabiyev Feruz Nurmurodovich , tadqiqotchi	
Anoerob qayta ishlash jarayonini elektr impulsli ishlov berish	412
Imomova Nodira Shavkatovna tadqiqotchi, Sultonov Mansur Qilichevich PhD	
Milliy transport infratuzilmasini takomillashtirish	416
Xashimova Naima Abitovna , i.f.n., professor; Ergashev Shoxrux Vosiljon o'g'li assistent	
Korxonalar faoliyatida internet – marketing texnologiyalarini rivojlantirishning nazariy asoslar	421
M.A.Saparova , talaba	

“UNIVERSITET-ISHLAB CHIQARISH” INTEGRATSIYASI SHAROITIDA OLIY O’QUV YURLARINING INNOVATSION RIVOJLANISHINI BOSHQARISHNING NAZARIY QOIDALARI

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxo'ja qizi

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Annotatsiya: Mazkur maqolada “universitet-ishlab chiqarish” integratsiyasi sharoitida oliy o’quv yurtlarining innovatsion rivojlanishini boshqarishning nazariy qoidalarini ishlab chiqish, uslubiy asoslarini ishlab chiqish, milliy innovatsion iqtisodiyotni va ta’lim xizmatlariga ijtimoiy ehtiyojlarning o’zgaruvchan tuzilishini shakllantirish yoritib berilgan.

Kalit so’zlar: “universitet-ishlab chiqarish”, integratsiya, innovatsiya, ta’lim, fan, retrospektiv, induksiya va deduksiya.

Аннотация: В статье описана разработка теоретических правил и методических основ управления инновационным развитием высших учебных заведений в условиях интеграции “вуз-производство”, формирования национальной инновационной экономики и изменения структуры социальных потребностей в образовательных услугах.

Ключевые слова: “университет-производство”, интеграция, инновации, образование, наука, ретроспектива, индукция и дедукция.

Abstract: This article describes the development of theoretical rules and methodological bases for the management of innovative development of higher educational institutions in the context of “university-production” integration, and the formation of the national innovative economy and the changing structure of social needs for educational services.

Key words: “university-production”, integration, innovation, education, science, retrospective, induction and deduction.

KIRISH

Jamiyatning rivojlanish tendensiyalari ta’lim davlatning intellektual salohiyatini yaratish vositasi sifatida va fuqarolarning hayotiy farovonligini ta’minlaydigan resurs sifatida alohida firmalar umuman davlatning raqobatbardoshligi omili sifatida tobora ortib borayotganidan dalolat beradi. Ta’lim tizimi ijtimoiy-iqtisodiy siyosatning ustuvor, yetakchi sohasiga aylanib, mamlakat iqtisodiy o’sishining ko’rsatkichi va katalizatoriga aylanmoqda. Ta’lim bilimga asoslangan bilimlar iqtisodiyoti va bozor jamiyatini shakllantirishga yordam beradi.

O’zbekistonning jahon ta’lim xizmatlari bozoriga integratsiyalashuvi ta’lim iqtisodiy makonining xilma-xilligi, mahalliylik va o’zaro zaif ta’sir qiluvchi mintaqaviy bozorlarning paydo bo’lishi sharoitida amalga oshiriladi. Ushbu bozorlarning segmentlari nafaqat ta’lim xizmatlarining sifat ko’rsatkichlari, balki har xil narx va narxsiz to’siqlar soni bo’yicha ham farqlanadi, bu esa turli mintaqalarda ta’lim xizmatlari bozorining notekis rivojlanishiga olib keladi.

Zamonaviy iqtisodiyot innovatsion jarayonlarning faol ta’siri ostida shakllanadi, ularning faollashishi iqtisodiy faoliyatning deyarli barcha sohalarida kuzatiladi. Oliy ta’lim ham bundan mustasno emas. Globallashuv sharoitida universitetlarni boshqarishning innovatsion strategiyasini shakllantirish va rivojlantirish muammolari, qoida tariqasida, mustaqil tadqiqot obyekti sifatida ko’rib chiqilmadi, balki alohida innovatsion sohalarga ta’sir ko’rsatadigan alohida mavjud investitsiya loyihalari va tashkilotlarni boshqarish quyi tizimlari doirasida tavsiflandi. Ko’pgina mualliflarning asarlarida oliy o’quv yurtlarining investitsiya loyihalarini boshqarishning amaliy jihatlari ishlab chiqishga alohida e’tibor qaratilgan, buning natijasida universitetlarni boshqarishning innovatsion strategiyasini amalga oshirish usullari va mexanizmlari yetarlicha o’rganilmaganligicha qolmoqda. Shuning uchun bu tadqiqot mavzusi O’zbekiston Respublikasi uchun dolzarb hisoblanadi.

METODOLOGIYASI

Tadqiqot jamiyatning ijtimoiy va iqtisodiy hayoti jarayonlari, hodisalariga dialektik yondashuvga, nazariy va empirik bilishning umumiy ilmiy yondashuvlari usullariga, masalan, bilish dialektikasi usuli, nazariy-yempirik, mavhum, retrospektiv, induksiya, deduksiya usullari, tahlil va sintezga asoslangan. Iqtisodiy va statistik usullardan ma'lumotlarni kuzatish, guruhlash, tahlil qilish usullari, shu jumladan regressiya-korrelyatsiya, indeks, grafik tasvirlash usullari keng qo'llanilgan bo'lib, bu zarur chuqurlik, tadqiqot natijalarining ishonchliligi hamda xulosalarning asoslilikini ta'minlashga imkon berdi.

ADABIYOTLAR SHARHI

Oliy ta'limning postindustrial jamiyat rivojiga ta'sirini baholashning uslubiy asoslari xorijiy G'arb olimlarining ishlarida ishlab chiqilgan: D. Bell, J. Galbraith, V. Didzard P.F. Druker, M. Kastels, V. Rostou, T. Stoyer, O. Toffler va boshqalar. Ijtimoiy takror ishlab chiqarishda ta'limning rolini o'rganishga G.Bekker, R.Lukas, T.Shulshning tadqiqotlari katta hissa qo'shdi, unda bilimlarning mehnat unumdorligiga va iqtisodiy taraqqiyotga ta'siri haqida xulosa qilingan.

Ta'lim xizmatlari bozorining paydo bo'lishi va rivojlanishi, samarali ta'lim tizimining shakllanishi ta'lim muassasalari oldiga bir qator nazariy va amaliy ahamiyatga ega bo'lgan muammolarni qo'ydi. Zamonaviy sharoitda universitetlarni innovatsion boshqarish masalalarini o'rganishda muallif chet el mualliflari Galagan A., Goncharov M.A., Egorshina A., Zavlina P.I., Mayer V.G., Milner B.Z., Fatxutdinov R.A., Frolova Yu. va boshqalar, shuningdek, mahalliy-Abdurahmanov K., Axunova G., Bekmuradov A., G'ulomov S., Qurbonova Sh., Kucherova A., Maxkamova M., Saidova M., Seithalilova E., Xodiyev B. va boshqalar. asarlariga tayangan.

Iqtisodiyotni rivojlantirishning innovatsion yo'lga o'tish sharoitida universitetlarda innovatsiyalarning mohiyati va turlari hamda oliy ta'lim muassasalarining innovatsion rivojlanishini boshqarish va uning samaradorligi yetarli darajada o'rganilmagan.

Konseptual va uslubiy yondashuvlarning yetarli darajada ishlab chiqilmaganligi, shuningdek, qo'yilgan muammolarni o'rganishning ilmiy, amaliy va milliy iqtisodiy ahamiyati tadqiqot mavzusini tanlash, uning maqsad va vazifalarini shakllantirishni belgilab berdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Biz hozirda tubdan doimiy ijtimoiy-iqtisodiy o'zgarishlar holatidamiz.

Bu ilm-fanni ko'p talab qiluvchi tarmoqlarning jadal rivojlanishi, innovatsion ishlanmalarni ommaviy ishlab chiqarishga joriy etishning jadal sur'atlari, ishlab chiqarishni axborotlashtirish bilan bog'liq. Axborot jamiyati sari o'zgarib borayotgan yangi davr ta'lim, fan va ishlab chiqarishga, xususan, ularning yaqinroq integratsiyalashuvi uchun yangi talablarni qo'ymoqda. Integratsiyani ilgari nisbatan mustaqil bo'lgan qismlar va munosabatlarni bir butunga birlashtirish deb hisoblash mumkin.

Dastlabki holatda bir tizim o'ziga xosligiga ega bo'lgan tizimning tarkibiy qismlari boshqa o'ziga xoslikka ega bo'ladi va tizimni shakllantirish jarayonida birlashtiriladi. "Fan, ta'lim va ishlab chiqarishning integratsiyasi bilimlarni ishlab chiqarish, uzatish va tarqatish bo'yicha ijtimoiy ahamiyatga ega funksiyalarni bajarishda ushbu ijtimoiy institutlar o'rtasidagi tafovutni bartaraf etish demakdir".

"Ta'lim – fan – ishlab chiqarish" tizimidagi munosabatlar u yoki bu integratsiya shaklida ifodalanadi. Zamonaviy jamiyatda integratsiya samarali ishlaydigan va ishlab chiqarish va ilmiy-tadqiqot va ta'lim vazifalarini muvaffaqiyatli hal qiladigan komplekslarni yaratishda namoyon bo'ladi. Ta'lim, fan va ishlab chiqarish integratsiyasi tizimli birlikka ega bo'lgan va yagona o'quv, ilmiy-ishlab chiqarish majmuasi xususiyatlari namoyon bo'lgan rivojlangan davlatlar bilan solishtirganda, mamlakatimizda faqat shunday kompleksning vujudga kelishi kuzatilmoqda. Ijtimoiy-iqtisodiy munosabatlarga asoslangan transformatsiyalarsiz, eskirgan uyushmalar va majmualar kabi tashkiliy tuzilmalar faqat eski munosabatlarni qayta ishlab chiqarishi mumkin.

Zamonaviy ta'lim paradigmasi bitiruvchiga bilimlar yig'indisini emas, balki dinamik o'zgaruvchan ijtimoiy-iqtisodiy sharoitlarda mobil moslashishga va yangi raqobatbardosh mahsulotlar va xizmatlarni yaratishda o'z bilimlarini qo'llashga imkon beradigan asosiy vakolatlar to'plami bilan ta'minlashni o'z ichiga oladi.

Bugungi kunda bitiruvchini tayyorlash sifati nafaqat uning muammolarni tahlil qilish va hal qilish qobiliyatida, balki o'z faoliyatining texnologiyalarini takomillashtirish va uning strategiyasini belgilash qobiliyatida hamdir.

Ta'lim jarayonini malakali, puxta o'ylangan, iqtisodiy asoslangan loyihalash va tegishli tashkil etishda barcha darajalarda universitetdagi barcha biznes jarayonlarini optimallashtirish va shuning uchun umuman uning faoliyatining iqtisodiy samaradorligini oshirish uchun katta zahiralalar, shuningdek, ta'lim sifati darajasining o'sishi uchun zahiralalar mavjud.

Hozirgi vaqtda zamonaviy universitet harakatsiz akademik tuzilma bo'lib, rivojlana olmaydi. Uning rivojlanishi universitetning tez o'zgaruvchan atrof-muhit sharoitlariga moslashuvchan imkoniyatlarini oshirishga

qaratilgan innovatsiyalarni shakllantirishning yangi sxemalariga asoslanishi kerak. Har bir universitet zamonaviy bozor sharoitida raqobatbardosh, moliyaviy jihatdan samarali, diversifikatsiyalangan daromadga ega, akademik jihatdan yuqori sifatli o'quv dasturlariga yo'naltirilgan, tashqi va ichki sheriklar bilan faol aloqada bo'lgan, tarkibiy jihatdan markazlashtirilmagan va rivojlanish strategiyasiga qat'iy rioya qilgan holda innovatsion institutsional tuzilmani yaratishga intiladi.

Iqtisodiyotning globallashuvi va innovatsion rivojlanish yo'liga o'tish boshlangan bir sharoitda iqtisodiy o'sishni ta'minlash va aholi farovonligini oshirishda texnologik omilning roli keskin ortib bormoqda. Bugungi kunda rivojlangan mamlakatlarda yalpi ichki mahsulotning 80 %gacha ilmiy tadqiqot va innovatsiyalar natijalarini o'zlashtirish asosida ishlab chiqarilmoqda. Zamonaviy iqtisodiyotning voqealari shuni ko'rsatadiki, yuqori texnologiyalarga ega bo'lgan mamlakatlarda turmush darajasi bunday imkoniyatlarga ega bo'lmagan mamlakatlarga qaraganda ancha yuqori. Zamonaviy iqtisodiyotning voqealari shuni ko'rsatadiki, yuqori texnologiyalarga ega bo'lgan mamlakatlarda turmush darajasi bunday imkoniyatlarga ega bo'lmagan mamlakatlarga qaraganda ancha yuqori. Ko'pgina olimlarning prognozlariga ko'ra, XXI asrda zamonaviy texnologiyalar va boshqa innovatsiyalarning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotdagi ahamiyati yanada ortadi.

Innovatsion infratuzilmani rivojlantirishning asosi ilmiy shaharlar, texnoparklar, innovatsion texnologiyalar markazlari, innovatsion biznes-inkubatorlarni tashkil etishdan iborat bo'lib, ular mamlakatimizda innovatsion faoliyatni qo'llab-quvvatlash hamda innovatsiyalarni ishlab chiqarish va ommalashtirish uchun qulay shart-sharoitlarni yaratish imkonini beradi. Yangi texnoparklarni tashkil etish yetakchi ilmiy-ishlab chiqarish va tajriba-konstruktorlik korxonalari hamda tarmoq ilmiy-tadqiqot institutlari negizida amalga oshirilmoqda. Akademik muassasalar va tarmoq ilmiy-tadqiqot institutlari negizida innovatsion-texnologik markazlar, ilmiy-innovatsion majmualar tashkil etilgan.

Innovatsion faoliyatni tartibga solish innovatsion siyosat va innovatsion faoliyatni boshqarishni ishlab chiqadigan davlat tomonidan amalga oshiriladi. Bunday siyosat innovatsion faoliyatning zamonaviy ijtimoiy taraqqiyot uchun ustuvor ahamiyatini tasdiqlash asosida ishlab chiqiladi. Davlat innovatsion faoliyat uchun tashkiliy, iqtisodiy va huquqiy sharoitlar yaratadi. Davlat tomonidan tartibga solishning iqtisodiy omillari bozor munosabatlarini rivojlantirishga, barcha subyektlar tomonidan innovatsion faoliyatni amalga oshirish uchun qulay soliq sharoitlarini yaratishga, uskunalarni modernizatsiya qilishga yordam berishga, adolatsiz raqobatni bostirishga, innovatsiyalarni o'zlashtirgan va tarqatayotgan korxonalarga moliyaviy yordam va soliq imtiyozlarini berishga, fartni qo'llab-quvvatlashga, mamlakatning eksport salohiyatini rivojlantirishga va xalqaro bozorda mahalliy innovatsion mahsulotlarni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan. Shuningdek, tashkiliy xarakterdagi omillarni ta'kidlash kerak. Bularga innovatsion loyihalarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, innovatsion infratuzilmani rivojlantirishga ko'maklashish, innovatsion faoliyat bilan shug'ullanuvchi kadrlarni tayyorlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirishga ko'maklashish, integratsiya jarayonlariga ko'maklashish va innovatsion sohada xalqaro hamkorlikni rivojlantirish kiradi. Innovatsion faoliyat subyektlari o'rtasidagi munosabatlarning huquqiy asoslarini o'rnatish va innovatsion faoliyat subyektlarining huquqlari va manfaatlarini himoya qilish kafolati innovatsiyalarni davlat tomonidan tartibga solishning normativ-huquqiy omillari hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasi Markaziy Osiyodagi eng yirik ilmiy markazlardan biri bo'lib, innovatsion rivojlantirishning zamonaviy modeliga o'tish uchun barcha zarur imkoniyatlarga ega. Ushbu model yaratilgan ilmiy-texnik salohiyatdan samarali foydalanishga, fundamental va amaliy fan yutuqlarini amaliyotga keng joriy etishga, yuqori malakali ilmiy kadrlar sonini ko'paytirishga asoslangan.

Mamlakatning innovatsion faoliyatini rivojlantirish maqsadida 1992-yil 8 iyulda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Ilm-fanni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash va innovatsiyalarni rivojlantirish to'g'risida" gi Farmoni chiqarildi va 1992-yil 21-iyulda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Ilm-fan va innovatsiyalarni rivojlantirishni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash chora-tadbirlari to'g'risida" №337-sonli qarori qabul qilindi. Shuningdek, 2006-yil 7-avgustda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Fan va texnologiyalarni rivojlantirishni muvofiqlashtirish va boshqarishni takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-436-son qarori qabul qilindi, unga ko'ra O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzurida fan va texnologiyalarni rivojlantirishni muvofiqlashtirish qo'mitasi tuzildi.

Ilm-fan va innovatsiyalarni rivojlantirish muammolari O'zbekiston rahbariyati va hukumatining doimiy e'tiborida. Ilm-fan sohasida innovatsion va investitsion jarayonlarning rivojlanishi ilmiy-texnik taraqqiyot va mamlakatning zamonaviy rivojlanishida ajralmas va ajralmas omil hisoblanadi. Shu bois O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2008-yil 15-iyuldagi "Innovatsion loyihalar va texnologiyalarni ishlab chiqarishga joriy etishni rag'batlantirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-916-son qarori o'z vaqtida, dolzarb va muhim ahamiyatga ega. Mazkur Farmon innovatsiyalar va yangi mahalliy texnologiyalarni ilgari surish sohasida yangi samarali tamoyil va mexanizmlarni shakllantirishga zamin yaratdi. Respublikada ham har yili Innovatsion g'oyalar, texnologiyalar va loyihalar Respublika yarmarkasi o'tkaziladi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2008 yil 15-iyuldagi PQ-916-son qarorini bajarish hamda ilmiy muassasalarni ilmiy, texnologik va laboratoriya jihozlarini yanada jihozlash maqsadida Vazirlar Mahkamasining

10.11.2008 yil №241-son “Ilmiy, ilmiy-tadqiqot muassasalari va tashkilotlarining moddiy-texnika bazasini mustahkamlash chora-tadbirlari to’g’risida” qarori muhim ahamiyatga ega.

BMTTD (PROON) ning “Innovatsion siyosat va texnologiyalar transferi sohasida qo’llab-quvvatlash” loyihasi rejasiga muvofiq, “2013-2020 yillarda O’zbekiston Respublikasini innovatsion rivojlantirishning ustuvor yo’nalishlari to’g’risida”gi dasturni ishlab chiqish uchun materiallar tayyorlash bo’yicha, “2013-2020-yillarda O’zbekiston Respublikasining innovatsion rivojlanish konsepsiyasi” ishlab chiqildi. U maqsad va vazifalarni belgilaydi, milliy innovatsion tizimning (MIT) salohiyati va maqsadlarini, shuningdek, barqaror o’sish dinamikasini va 2020 yilgacha bo’lgan davrda raqobatbardosh iqtisodiyotni shakllantirishni belgilovchi ilmiy-texnik va innovatsion rivojlanishning asosiy yo’nalishlarini belgilaydi. Ushbu konsepsiya o’rta va uzoq muddatli istiqbolda milliy iqtisodiyotni innovatsion rivojlantirish bo’yicha davlat dasturini ishlab chiqish uchun asos bo’lib xizmat qilishi mumkin.

Xizmatlar bozor mahsuloti sifatida har qanday jamiyat faoliyatining majburiy elementidir. Ular moddiy (moddiy) tovarlardan nomoddiy, iste’molchidan ajralmaslik, ishlab chiqarish va iste’molning uzluksizligi, hajm va sifatni saqlab qolishning mumkin emasligi kabi xususiyatlar bilan ajralib turadi. Biroq ilmiy adabiyotlarda hali ham xizmat deb hisoblanishi mumkin bo’lgan yagona formulalar mavjud emas. Muallif iste’molchi va jamiyat uchun ma’lum foyda keltiradigan, o’ziga xos foydalanish qiymati va narxiga ega bo’lgan faoliyat mahsuloti shaklida iste’molchi uchun foydali harakat sifatida “xizmat” toifasi mohiyati tushunchasining variantini taqdim etadi. Ilmiy hamjamiyatda katta bahs-munozaralarga “pullik xizmat” tushunchasining mohiyatini ifodalash sabab bo’ladi. Muallifning fikricha, bunday nizolar ushbu konsepsiya iste’molchi nuqtayi nazaridan keng ko’rib chiqilishi bilan bog’liq bo’lib, ular uchun to’lov o’z shaxsiy daromadlari hisobiga mahsulot yoki xizmatni sotib olishni anglatadi. Muallifning fikricha, bunday nizolar ushbu konsept’molchi nuqtayi nazaridan keng ko’rib chiqilishi bilan bog’liq bo’lib, ular uchun to’lov o’z shaxsiy daromadlari hisobiga mahsulot yoki xizmatni sotib oladi. Shu bilan birga, ishlab chiqaruvchi uchun, agar unga mehnati uchun tegishli pul ekvivalenti taqdim etilsa, barcha mehnat natijalari to’lanadi. Shu bilan birga, pul quyidagi manbalardan: davlatdan, jamiyatdan, alohida mehnat jamoalaridan yoki shaxslardan kelishi muhim emas.

Hujjatda “pullik xizmat” toifasi mohiyatining quyidagi tahriri taklif etiladi: iste’molchi uchun foydali harakat uchun faoliyat mahsuloti ko’rinishidagi tegishli pul yoki boshqa moliyaviy (qiymatli) ekvivalent uning ishlab chiqaruvchisiga o’tkazilganda xizmat to’lanadi. Xizmatlarning iste’mol xususiyatlarining ushbu xususiyati va ularni ishlab chiqaruvchiga to’lash zaruratisiz bozor sharoitida ishlab chiqaruvchi ishlay olmaydi, ish xizmat ko’rsatish sohasidagi boshqaruv jarayonlarini qurishning o’ziga xos xususiyatlarini belgilaydi, uning asosiy xususiyati xizmat ko’rsatuvchi xodimlar iste’molchilar bilan doimiy aloqada bo’lishlari va shuning uchun ma’lum vakolatlariga ega bo’lishlari shart. Bundan tashqari, aloqa paytida ular ushbu xizmatlarni bozor sharoitida tovarlarning maxsus turi sifatida targ’ib qiluvchi shaxsiy va individual harakatlarni amalga oshirishlari kerak, buning natijasida iste’molchi xizmat ko’rsatuvchi provayder haqida ishonchli va hurmatli sherik sifatida har tomonlama ijobiy taassurot qoldirishi kerak.

Binobarin, xizmat ko’rsatish sohasidagi menejment sifat jihatidan yangi xususiyatga — o’zaro munosabatlar marketingiga o’tadi va boshqaruv tizimining o’zi “menejment-marketing” tizimiga aylanadi, bu yerda xodimlarni rag’batlantirish bo’yicha harakatlar bir vaqtning o’zida xizmat ko’rsatish korxonasining menejmenti va marketingini rivojlantirish harakatlariga aylanadi va boshqaruvning samarasi bunday harakatlar to’plamiga erishiladi, ularning ijobiy natijalari quyidagicha namoyon bo’ladi barqaror brendni yaratish, pullik xizmatlar bozorida ishlaydigan ma’lum bir korxonaning raqobatbardoshligini oshiradi.

Bizga ma’lum bo’lishicha, ta’lim alohida xizmat turi sifatida o’ziga xos xususiyatlarga ega, chunki u to’plangan ma’lumotlar miqdori iste’molchining xohishidan tashqarida miqdordan sifatga o’tadigan axborot xizmatlari to’plamini taqdim etadi, bu dunyoqarashning yangi bilimlarini shakllantirish, atrofdagi dunyoni idrok etish va uning mavjudligi tizimida ishtirok etish imkoniyatlarini rivojlantirishdan iborat. Tarixiy jihatdan ta’lim o’zining ilg’orligini va butun jamiyat uchun ushbu turdagi xizmatlarning individual iste’molchilari uchun foydaliligini isbotladi, bu ta’lim xizmatlarini turli xil ijtimoiy xizmatlar orasida eng yuqori ustuvorlik va uning samarali kelajagini shakllantirayotgan har qanday davlat uchun istiqbolli investitsiya resursi sifatida belgilaydi (1-jadval).

1-jadval: Xizmat ko’rsatish bozorlarining qiyosiy tavsiflari

Oddiy tovarlar va xizmatlar bozori	Universitetlarning ta’lim xizmatlari bozori
Davlat aralashuvi cheklangan	Davlat xizmatlar sifati ustidan nazoratni amalga oshirishi kerak
Firmalar bozor muhiti rivojlanishining har qanday sharoitida o’z daromadlarini maksimal darajada oshirishga intiladi.	Ta’lim korxonalari o’z egalarining maksimal foyda olish imkoniyatlari qonuniy ravishda cheklangan
Mahsulotlarning bir xilligi va bir xilligi	Hatto bitta mutaxassislikni egallashda ham xizmatlarning xilma-xilligi

Iste'molchilarning sifati va qo'llanilish usullari to'g'risida yaxshi xabardorligi	Iste'molchilarning yomon xabardorligi, xizmatlarning sifati va kelajakda qo'llanilishi
To'lov qobiliyati darajasiga qarab aholi tomonidan to'lash	Xizmatlarga bo'lgan ehtiyoj har doim ham tan olinmaydi, ba'zida bu daromad darajasi bilan bog'liq emas.
Demografik xususiyatlar faqat bozorning alohida segmentlariga ta'sir qiladi	Daromadning pasayishi bilan talab pasayishi mumkin. Davlat uchun ehtiyoj shaxsga qaraganda muhimroq

XULOSA VA TAKLIFLAR

Ushbu muammoni hal qilishda universitetlarning ixtisoslashgan firmalar, davlat tashkilotlari va muassasalari uchun mijozlar bilan integratsiyalashuvi muhim rol o'ynaydi. Universitetlar va xo'jalik yurituvchi subyektlarning oqilona integratsiyasi universitetlarga uchlik vazifasini hal qilish imkonini beradi: oliy ta'limning mavjudligi va samaradorligini oshirish bilan birga mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirish. Ushbu muammoning barcha jihatlarini ko'rib chiqish qiyin bo'lganligi sababli, hisobotda universitetlar va tadbirkorlik subyektlari integratsiyasining quyidagi yo'nalishlari muhokama qilinadi:

- mutaxassislar tayyorlaydigan, konsalting xizmatlarini ko'rsatuvchi va yangi g'oyalarni ishlab chiqaruvchi hamda patentlar, mahsulotlarning tajriba namunalari ishlab chiqadigan yoki olimlarning ilmiy natijalarini ishlab chiqarishga joriy etuvchi ta'lim va ilmiy ishlab chiqarish subektlarini stixiyali, o'zaro manfaatli, o'zini-o'zi ta'minlovchi asosda shakllantirish;
- ishlab chiqarishda ilg'or korxona va firmalarda profil bo'limlarining filiallarini ochish;
- Fanlar akademiyasi tizimidagi taniqli olimlarni va ishlab chiqarish mutaxassislarini talabalar bilan ma'ruza o'qish va amaliy mashg'ulotlar o'tkazish uchun taklif etish;
- ishlab chiqarish mutaxassislari va ekspertlarni bakalavriat va magistratura yo'nalishlari bo'yicha o'quv rejalari va dasturlarini ishlab chiqishda komissiya tarkibiga kiritish;
- Intellectual iqtisodiyot mutaxassislarni butun umri davomida uzluksiz tayyorlashni nazarda tutgan holda, hamkorlikning muhim shakli oliy o'quv yurtlari doirasida kadrlar malakasini oshirish va qayta tayyorlash bo'ladi;
- universitet professor-o'qituvchilari tomonidan konsalting xizmatlarini kengaytirish va ularni bevosita joylarda amalga oshirish;
- o'qituvchilarni yangi texnologiya va ishlab chiqarish sharoitlari bilan tanishtirish maqsadida yetakchi korxonalarda qisqa muddatli amaliyot o'tash tizimini joriy etish va h.k.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси –Т.: Ўзбекистон, НМИУ, 2017.
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 28 январдаги ПФ–60-сон “2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси тўғрисида”ги Фармони. www.lex.uz.
3. Абдукаримов Р. Экономика знаний и конкурентоспособность. // Экономическое обозрение.- 2005, № 5(68).
4. Абдурахманов К.Х. Основы управления персоналом организации. Уч.пос. Ташкент.: ТГЭУ,2000. -184 с.
5. Абдурахманов К.Х. Современный менеджмент и реформирование системы образования в Узбекистане. – Т.- 2005.-133с.
6. Абдуллаев Ё.А., Юлдашев Ш. Малый бизнес и предпринимательство. – Т.: Иктисод-молия, 2008.-340с.
7. Андреев С.Н. Роль маркетинга в повышении результативности деятельности некоммерческих субъектов // Маркетинг в Узбекистане и за рубежом. 2000. № 2. С. 21-27.

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Jtmoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2023. № 8

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Тел.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi 26-uy.

